

dictum Urbani II papæ capitulum confirmamus, ne cellarum vestrarum ubilibet positarum fratres pro qualibet interdictione vel excommunicatione divinarum officiorum suspensionem patiantur; sed tam monachi quam et famuli eorum, et qui se monasticæ professioni devoverunt, clausis ecclesiarum januis, non admissis diœcesanis, divinæ servitutis officia celebrent, et sepulturæ debita peragant. Concedimus etiam vobis laicos seu clericos sæculares, nisi qui pro certis criminibus excommunicati sunt, ad conversionem, sive sepulturam per loca vestra suscipere. Clericos quoque regulares, qui pro necessitatibus ad vestrum cœnobium effugiunt, suscipiendi, et ad vestrum propositum admittendi, religioni vestræ licentiam impertimus. Præterea decernimus ut nulli omnino hominum liceat vestrum venerabile cœnobium et loca subdita temere perturbare; sed eorum ecclesiæ possessiones, et bona cætera, quæ pro animarum salute donata sunt, vel in futurum Deo miserante donari contigerit, firma vobis vestrisque successoribus, et illibata permaneant, quos profecto cognoscimus ab excommunicatis et rapacibus discretionem debita contineri. Si qua igitur ecclesiastica sæcularisve persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo et tertio commonita, nisi satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena sit, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego Paschalis sanctæ Ecclesiæ catholicæ episcopus.

Ego Odo Ostiensis episcopus subscripsi.

Ego Milo.... Prænestinus episcopus.

Ego Albericus cardinalis S. Petri ad Vincula.

Ego Walterius [*al.* Gualterius] episcopus Albanensis Ecclesiæ subscripsi.

Ego Teuto cardinalis SS. Joannis et Pauli.

Ego Joannes Tusculanus episcopus.

Ego Paganus sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalis subscripsi.

Datum Anagninæ per manum Joannis sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis, xvii Kalend. Decembris, indictione viii, Incarnationis Dominicæ anno 1100, pontificatus autem domni Paschalis PP. II.

XXXII.

Paschalis epistola ad Galliarum episcopos. — Cœnobium Cluniacense commendat.

(Anno 1100, Nov. 19.)

[MANSI, *Concil.* XX, 1037.]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, vene-

abilibus fratribus archiepiscopis et episcopis per Gallias, salutem et apostolicam benedictionem.

Quanta reverentia sedis apostolicæ constitutionibus debeatur, fraternitatem vestram non ignorare credimus. Si qua vero vel minus dicta, vel aliter intellecta conspiciuntur, meminerint qui adversus sanctam Romanam Ecclesiam conqueri consueverunt, quid pro Felicis papæ scriptis adversus Aca-tium datis, Orientalibus episcopis sanctæ memoriæ Gelasius papa responderit. Idcirco ad memoriæ fraternitatis vestræ reducimus quia Cluniacense cœnobium ab ipso foundationis exordio sanctæ Romanæ Ecclesiæ sit oblatum: quod profecto religiosi antistites et egregii principes pro religione eximiam donis suis ac possessionibus ditaverunt. Romani vero pontifices tanquam oculi sui pupillam custodientes, cum loca ad se plurima pertinentia fratrum illorum regimini commisissent, tam locum ipsum quam cætera ei cohærentia privilegiorum suorum munitionibus vallaverunt. Scitis enim quanta per eos in Galliarum partibus nova instituta, vetera sint ad religionem monasteria reperta [*forte restituta*]. Eapropter charitatem vestram monemus, monentes rogamus atque præcipimus ne tot tantorumque pontificum privilegiis obviare tentetis: ne per eorum violationem apostolicæ sedis, quod absit! indignationem inveniatis. Imitatores estote patrum vestrorum, qui congregationem illam venerabilem devotius coluerunt, et salutem, quam per eos Dominus super multis peccatoribus operatur, manus socias adhibete. Ita eos diligite, ita tuemini, ita fovete, ut quietius per vos omnipotenti valeant deservire; vos autem, qui inter mundi fluctuantis turbines statis, per eos, tam apostolicæ sedis, quam omnipotentis Dei gratiam consequamini.

Data Lateranis, xiii Decembris.

XXXIII.

Majoris Monasterii protectionem suscipit, possessionesque ac privilegia confirmat, imposito monachis aurei denarii censu annuo.

(Anno 1100, Nov. 19.)

[*Opera Guiberti abbatis S. Mariæ de Novigento, edit. Achery, Notes, p. 588.*]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri HILGOTO, Majoris Monasterii abbati, ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Cum universis sanctæ Ecclesiæ filiis, ex apostolicæ sedis auctoritate ac benevolentia debitores existamus, illis tamen locis atque personis quæ ampliori religionis gratia eminent, propensiori nos convenit charitatis studio iuvare. Tuis igitur tuorumque fratrum, filii in Christo dilectissime Hilgote, justis preceationibus annuentes, cum pro beati confessoris Christi Martini devotione atque reverentia, tum pro vestræ religionis prærogativa, monasterium vestrum, quod Majus dicitur, a beato quondam Martino ædificatum, in apostolicæ sedis tutelam specialiter protectionemque suscepimus.